

MAIKE' MEGURU NGKÓRÁ'NA PUE' ALA

MALEAKI

**Ina Kuhuo' huo'áNgku'
bona mopatimama ráráNgku'.**

Maleaki 3:1

Edisi Percobaan
Mei 2019

Pantepu'uána laluita

Ánti kahanda'ra' dósára', pare **586** hangko ti'ara mani Yesu rapoánáka, toIahudi napombeala'á **Datu Nebukanesa** hai na'ántihe' lao natawani i tampo' **Bábeli**. Toro'he' iono' pitu pulo'na parena kamaruena, hintoto' hai apa to nauli' Pue' Ala i nabi' Ieremia (Ieremia 25:11-12; Danieli 9:2).

Pare **538**, kadatuá Bábeli ranangi toPeresia, hai hampare hangko iono', **Datu Sirus** mopaliuhe' toIahudi' mesule' lao i tampo' Iudá bona moaróhe' hule' **Támbina Pue' Ala**.

`Reke'-reke'a lima pulo'na sáburu' tauna to mesule', natadulakoihe' **Serubabe** (Esra 1:5–2:70, Nehemia 12).

Pare **536**, mantepu'uhe' moaró hule' Támbina Pue' Ala, agáíáná mengkaroohe' ánti poewa'ra' toSamaria (Esra 4:1-5,24).

Pare **520**, i tempóna **Dariu** mewali' datura' toMedia, Pue' Ala mohuo' nabi' **Hagai hai Sakaria** lao mopahawe' ngkórá'Na bona Támbina Pue' Ala roo ra'aró (Esra 5:1, Hagai 5:1), hai wali mi'i pare 516 (Esra 6:14-15).

Lima pulo'na hai uwalu parena hangko iono', ia mi'i i pare **458, Datu Atasese I** (to ka'isá') mopaliu manihe' bahangapa toIahudi' mesule' lao i tampo' Iudá. Natadulakoihe' **Esra**, hadua tadulako menómbá hai guruntulisi (Esra 7:6,21). Tunggáiána Esra ia mi'i bona toIahudi' peisáhe' menómbá i Pue' Ala i kato'u-to'uána, hai moisáhe' apa óntó'na Sura Magasa', apa mani párentána Pue' Ala, bona peisáhe' tue' hintoto' hai peunde'ána Pue'.

Pare **445**, kolompo' to katáluna mesule', natadulakoihe' **Nehemia**. Tunggáiára' bona moaró hule' **bente kótá Ierusele**, hai hampare hangko iono', wali mi'i. Nehemia ia mi'i bitimágáu' i tampo' Iudá, hai modurei Esra mopakaróhó pepoinálaira' toIahudi'. Pare **425** Nehemia moánti wopi'i hangkolompo' toIahudi' mesule' lao i kótá Ierusele.

Mewali' Maleaki mouki' sura de'e reke'-reke'na hibali hai tempóna Nehemia mouki' surana, reke'-reke'na pare **430** hangko ti'ara mani Iesu rapoánáka.

I lalu básá Iberani, lempóna *Maleaki* "huo'ángku". Óntó'na sura de'e, kahanda'na laluitana Pue' Ala.

I tempóna tadulako menómbá mesule'he' lao i tampo' Iudá, rungu-runguna tetida'he' i Pue', agáíaná marue-rue ti'arapohe' tetida'. Mantepu'uhe' mampopenómbá binata' to ti'ara hintoto'. Bábehiá iti rapelara'i moulá' Áturána Musa. ToSaráeli' wo'o ti'arahe' tetida' i párentána Pue' Ala láwi' mohambokohe' hai tauna to ti'ara toSaráeli' to menómbá i ánitú, hai handa' wo'o toSaráeli' to ti'ara tetida' i toinára'. Mohuhu'he' wo'o popenómbá to ti'ara hintoto' rapopenómbá i Pue' Ala.

Maleaki membiá' i taunána Pue' Ala bona mengkaroohe' mobábehi dósá, hai napahawe' wo'o ka'ina árana hadua huo'ána Pue' Ala hawe' mai mopatimama ráráNa. Ane iti mewali' mi'i, Pue' Ala haduduáNa ina hawe'. Huo'ána to rungu-runguna iti rauli' Eliá (Maleakhi 3:1; 4:5), hai reke'-reke'na iba átuna tálu pulo'na parena hangko iono', Iohane Toperiu mopabuke'i laluitana Pue' iti (Matiu 11:10; Marakusi 1:1-4). Mewali' surana Maleaki de'e motanga'-tanga'i Pototowiá to Sae hai Pototowiá to Wo'u.

I lalu iba átuna parena karoona Maleaki mouki' sura de'e, ti'ara pi'i ara laluita hangko i Pue' Ala.

Óntó'na

1. Pue' Ala mampoka'ahi' toSaráeli' (1:1-5)
2. Pue' Ala mokámbáróá toSaráeli' (1:6-2:16)
 - a. Tadulako menómbá ti'arahe' tetida' i Pue' Ala (1:6-2:9)
 - b. ToSaráeli' ti'arahe' tetida' i Pue' Ala (2:10-16)
3. Pue' Ala ina hawe' (2:17-4:6)
 - a. Pue' Ala ina mopamagasa'he' tadulako menómbá (2:17-3:5)
 - b. Tauna hangaa-ngaa menosó' hangko i dósára' (3:6-18)
 - c. Alona Pue' (4:1-6)

1

¹ Ngkórá'na Pue' Ala. De'e mi'i laluita to napahawe' PUE' i Maleaki, bona napahawe'áhe' toSáráeli'.

Pue' mampoka'ahi' toSáráeli'

² PUE' molaluita i taunáNahe', Nauli', “Kupoka'ahi'kou.”

Agáíáná nihániki node: “Noumbá rárána kaNupoka'ahi'ki'?”

Nahániki PUE', “Ti'ara pa'i Esau wutu'na Iako? Kehapi' no'ono', Iako hai pemule'ánahe' to Kupile'i mewali' taunáNgku',
³ ti'ara Esau hai pemule'ánahe'.^a Ono' mi'i hane'i bulu'-bulu'na to rakatoro'i pemule'ánahe' Esau, Kupahoa, hai tampo' sosorara' Kupopewali' pádá lori'.”^b

⁴ Babila' toEdo ina manguli', “Upu-upu wánuángki' magero mi'i, agáíáná ina kiaró hule'.”

Agáíáná PUE' To Makuasa' ina manguli', “Peisáhe' moaró, agáíáná bate'na peá ina Kugero hule', álára' ina rauli' ‘tauna to kadake’ hai ina rauli'he' wo'o ‘tauna to nahuku PUE' duu'na i rue-ruena.’ ”

⁵ Kómu toSáráeli', mátámi haduduámi ina moita apa to ina mewali' i toEdo iti, hai ina niuli' node: “Makuasa' ntepu'u PUE'. Kamakuasa'Na hawe'-hawe' i rawa tampo' Sáráeli'.”^c

^a**1:2-3** Pemule'ána Iako iamoho' toSáráeli', pemule'ána Esau iamoho' toEdo. Básá Pewali'ána 36:9.

^b**1:3** *Kupopewali' pádá lori'* - Peisá wo'o ralimbá: *Kupopewali' pádá to rakatoro'i serigala.*

^c**1:5** Tempó ono', tauna menómbá i ánitú hai tetámpá' kuasa'ra'. Rápá'na, toKáná'á menómbáhe' i Ba'al. Agáíáná Pue' Ala ti'ara tetámpá' kuasa'Na, Ia makuasa' i humalele duniá'.

Mobasa Maleaki 1:1-5

Catatan

Sura Maleaki teuki' nodo Pue' Ala mekune'-kune' i tauna, hai Naisá apa to ina rahániki. Nipailalu pekune'Na hai hánikira' tauna. Nipailalu wo'o apa ntóá'na Pue' Ala mosala'i tauna.

Pekune'

1. Apa to ti'ara rapoinálái toSáráeli'? _____
2. Noumbá rárána Pue' Ala mopakanótó kaNapoka'ahi'ra'? _____

To hangaa-ngaa tabábehi

Ara nuisá ba napile'imoko' Pue' Ala mewali' taunáNa?

 Mobásá Sura Petóia 73:26-28.

Ba hibalikó' hai tauna to mouki' Sura Petóia iti?

Popenómbá to ti'ara hintoto'

⁶ PUE' To Makuasa' mongkórá' i tadulako-tadulako menómbá, Nauli', “Ánángkói' mobilá'he' umára', hai hawi' mobilá'he' tuára'. Agáianá Kódó', kehapi'A' umámi, moapa ri'i hane'i ti'ara'A' nibilá'? Kehapi'A' tuámi, moapa ri'i hane'i ti'ara'A' nipomahile? Kómu tadulako menómbá, pakakou mopakói' hanga'Ku'.

Agáianá mekune'rakou, niuli', ‘Noumbá ri'i hane'i Nu'uli' kipakói' hanga'Mu'?

⁷ Pande' to ti'ara hintoto' nihuhu' i Kódó', ono' ri'i to nipopenómbá i wongko paintuá popenómbá.

Agáianá mekune'rakou, niuli', ‘Noumbá ri'i hane'i Nu'uli' kati'árána hintoto'?

Nipekiri ti'arakou paraluu mohuhu' i Kódó' popenómbá to

hintoto' i wongko paintuá popenómbá. ⁸ Ane mampopenómbákou binata' to bilo, ba to mohaki', ba to mokuda, ti'ara pa'i bábehiámi iti bábehiá to kadake? Nipehuká' binata' to no'ono' lao nipewe'i i mágáu'. Natarima pa'i, ba góe' pa'i laluna i kómu? Bate'na ti'ara.”^d Ene' mi'i ngkórá'na PUE' To Makuasa'.

⁹ Mewali' kómu tadulako menómbá, de'e-de'e mekakaekou i Pue' Ala bona Ia mopatongawa' kama'ahi'Na i kita'. Agáianá ane nihuhu' popenómbá to ti'ara hintoto', bate'na ti'ara ina Natarima. ¹⁰ PUE' To Makuasa' molaluita node: “Rángina mi'i baba' támbiNgku' ratuko bona ti'arakou peisá mopatue' api i wongko paintuá popenómbá, láwi' popenómbámi i Kódó' mbero-mbero peá. Ti'arakou Kupogóe', hai ti'ara wo'o ina Kutarima popenómbámi. ¹¹ Hanga'Ku' ina rapomahile i humalele duniá'. Iumbá-umbá peá, tauna ina mointu dupa' tanda' pebilá'ra' i Kódó', hai ina mohuhu'he' hinángká' popenómbá to maro'a, láwi' upu-upu tauna ina mampomahile hanga'Ku'.” Ene' mi'i ngkórá'na PUE' To Makuasa'.

¹² “Agáianá niuli' i lalumi, ‘Paintuá popenómbá ti'ara pi'i magasa', ono' mi'i hane'i pande' to ti'ara hintoto' peisá tapopenómbá iono'.” ¹³ Niuli', ‘Lule'moke' moánti popenómbá.’ Nipakasusa laluNgku'. Moántikou binata' to niperampa'i, to mokuda hai to mohaki'. Iti ri'i to nipopenómbá i Kódó'. Peisá pa'i popenómbámi to no'ono' Kutarima? Bate'na ti'ara. ¹⁴ Tauna to moákálángiA' ina Kuhuku. Modándihe' ina mampopenómbá binata' laki to maro'a i Kódó', mole binata' to mohaki' ri'i to rapopenómbá. Kódó' mi'i PUE', Datu mahile to rabilá' i humalele duniá'.” Ene' mi'i ngkórá'na PUE' To Makuasa'.

^d1:8 Básá Pohuleki 15:21.

Mobasa sura Maleaki 1:6-14

Catatan

Ane mobásáke' sura-sura to rauki' nabi', ara rompáká' pekune':

1. Apa peunde'ána Pue' Ala i tauna?
2. Apa to ti'ara naunde' Pue' Ala?

Pekune'

1. Apa kamasala'ra' toSáráeli' (toIahudi') tempó ono'?
2. Apa kamasala'ra' tadulako menómbá?
3. Noumbá rárána Pue' Ala mopakanótó kati'raNa rabilá'? (Ara iba páká'na)

To hangaa-ngaa tabábehi

Paraluuke' meguru hangko i kamasala'ra' tadulako menómbá, bona kita' wo'o ti'ara moulá' bábehiára' to ti'ara maro'a iti.

 Mobásá 2 Timotiu 2:15.

2

Pue' Ala mokámbároáhe' tadulako menómbá

¹⁻² PUE' To Makuasa' mongkórá' i kómu tadulako menómbá, Nauli' node: “De'e mi'i pepaingá'iNgku' i kómu: Ane ti'arakou mampehádingi ngkórá'Ku', hai ti'arakou mampomahile hanga'Ku', ina Kuhukukou, hai hinángká' pewáti' to nitárima ina mewali' pehuku. Hai pewáti' iti mewali' mi'i pehuku láwi' ti'arakou mopailalu pepaingá'iNgku'. ³ I tempómi mamposusai alo mahile, ina Kuhuku pemule'ámi, hai lindo'mi ina Kuriro hai remu' hangko i ta'ira' binata' to nipopenómbá i Kódó'. Hai ina ra'ántikou ratibe i potámbunga'a remu' iti. ⁴ Mewali' ina ni'isá,

pepaingá'i de'e Kupahawe' i kómu bona podándiNgku' hai tadulako-tadulako menómbá pemule'ánahe' Lewi^e ina ara oa'." Ene' mi'i ngkórá'na PUE' To Makuasa'.

⁵ "PodándiNgku' hai toLewi iti mopa'ara ro'a ngkatue', hai Kuwe'ihe' pewáti' iti bona rabilá'A'.^f Hangkoia, mengkoru'he' i Kódó' hai mampomahilehe' hanga'Ku'. ⁶ Mopaturo'he' apa to maro'a, ti'ara to kadake. Meulá'he' i Kódó' i lalu ro'a ngkatue', hai manótó lalura'. Handa' tauna to rapaturo' menoso'he' hangko i dósára'. ⁷ Tadulako menómbá hangaa-ngaa motibaa'he' paturo' to to'u mokana i Kódó' PUE' To Makuasa', hai tauna hangaa-ngaa mekune'he' i hira kana i paturo' iti, láwi' tadulako menómbá iamohe' huo'áNgku'.

⁸⁻⁹ Agáianá de'e-de'e, kómu tadulako menómbá, ti'arakou mampeulá'i paturo'Ku'. Handa' mi'i tauna to nipakanawo' moliu pepaturo'mi. Molingka'ikou totowi to Kupa'ara i kómu pemuleána Lewi. Mewali' ina Kupopewali'kou tauna to ti'ara rabilá' toSáráeli', láwi' ti'arakou mampeulá'i paturo' to Kupakanótóámokou. Ngkáli'na ri'i, ane mopaturo'kou taunáNgku', nipopontani'-ntani'he'." Ene' mi'i ngkórá'na PUE' To Makuasa'.

Mobasa Maleaki 1:2:1-9

Pekune'

1. Apa ntóá'na kamasala'ra' tadulako menómbá?
2. Apa tunggáiana Pue' Ala mopa'ara pototowi hai toSáráeli'?
3. Apa to hangaa-ngaa rabábehi ane tue'he' hintoto' hai dándira' i Pue' Ala iti?
4. Apa to rabábehi tadulako menómbá to rungu-runguna?
5. Apa bágó'na tadulako menómbá?
6. Apa to mopamasusa laluna Pue' Ala?

^e2:4 *tadulako menómbá pemule'ánahe' Lewi*: Básá Poimba' 3:11-13.

^f2:5 Básá Poimba' 25:10-13.

7. Apa to ina mewali' i tauna to ti'ara tetida' i dándira' i Pue' Ala?

To hangaa-ngaa tabábehi

De'e-de'e pandita, pinátuá hai tadulako i jema'a mampopolumao bágó'na Pue' Ala. Noumbá wátí'na ka-1 hawe' ka-9 peisá mewali' pándiri' i kita'? Ara bahangapa páká'na.

 Mobásá 1 Peturu' 4:10-11; 2 Korintu 6:3.

Maleaki mokámbáróá toSáráeli' láwi' ti'arahe' tetida'

¹⁰ Upu-upunta' de'e, ti'ara pa'i hadua peá Umánta'? Ti'ara pa'i hadua peá Pue' Ala to mampopewali'ke'? Ane no'ono'i, moapa ri'i hane'i ti'arake' mohintuwu'? Molingka'irake' totowi to napa'ara Pue' Ala hai toiorunta'.

¹¹ ToIudá molingka'imohe' podándira' hai Pue' Ala hai mobábehihe' bábehiá to meriringku'i i tampo' Sáráeli', tepasua' kótá Ierusalem. Támbi to magasa' to napoka'ahi' PUE' rapakedái, láwi' mampohambokoáhe' áná'ntawinera' tauna to menómbáhe' i ánitu. ¹² Tauna to mobábehi no'ono', rángina mi'i nagáákihe' PUE' hangko i olo'ra' toSáráeli', kehapi'he' moánti popenómbára' i PUE' To Makuasa'.

¹³ Ara mani bábehiámi to ti'ara maro'a. Meángká'kou hungku' i paintuá popenómbá hai teria'kou merarua' i lindo'na PUE', láwi' popenómbámi ti'ara Napokana. ¹⁴ Hai mekune'kou, niuli', 'Moapa ri'i hane'i Pue' ti'ara pi'i motarima popenómbángki'?' Láwi' modándimokou i lindo'na PUE' bona tetida'kou i towawine to nipotoina i tempómi mani malehe', agáíaná de'e-de'e ti'arapokou tetida' i hia, mole ri'i ia toinámi.

¹⁵ Ti'ara pa'i PUE' Ala haduduáNa to mampopewali'mokou hawátá-wátá? Apa tunggáiána hawátá-wátá iti? Tunggáiána bona memule'kou, hai pemule'ámi mewali'he' tauna to manótó,

taunána Pue' Ala. Mewali' hangaa-ngaa nikámpái lalumi hai pekirimi bona inee' ara i olo'mi to ti'ara tetida' i toinána.

¹⁶ PUE' Ala to rapenómbái toSáráeli' mongkórá', Nauli', “Kukáhihi' pogáá' i pohamboko. Ane arahe' tobaleilo to mobábehi to kadake iti, bate'na mpu'u Kukáhihi' bábehiá iti.

Mewali' nikámpái lalumi hai pekirimi, hai hangaa-ngaa tetida'kou oa' i toinámi.”^g

Mobasa sura Maleaki 2:10-16

Pekune'

1. Apa to rabábehi toIudá to ti'ara hintoto' hai peunde'ána Pue' Ala? (Ara 7 páká'na.)
2. Apa to ti'ara mpu'u naunde' Pue' Ala?
3. Ane tauna ti'ara tetida' i sambokona, apa to taisá kana i laluna tauna iti?
4. Apa tunggáiána Pue' Ala i topohamboko? (Rompáká')
5. I wáti'na ka-16, apa wo'o to paraluu rabábehi tauna?

To hangaa-ngaa tabábehi

1. Ba ara to rabábehi tauna de'e-de'e to ti'ara hintoto' hai peunde'ána Pue' Ala?
2. Moapa ri'i hane'i hangaa-ngaa maro'a pohintuwu' hai tauna?
3. Noumbá rárámi mopaturo' áná'mi bona mewali'he' tauna to mengkoru' i Pue' Ala?

Catatan

Tunggáiána Pue' Ala i tohomboko, bona mewali' peahe' hawátá-wátá (1+1=1): hambua' pekiri, hampáká' tunggáiá. Ara lempóna to kaladu:

^g2:16 Moulá' ádára' toSáráeli', towawine ti'ara peisá mampogááka toámána. Tobaleilo peá to peisá mampogááka toinána.

Mobásá

Pewali'ána 2:24 hai Epesu 5:31.
Básá wo'o sura Ibarani 3:12,13,
Matiu 15:17-20.

Hungku' mi'i alo pehuku

¹⁷ Kómu mopakasusamokou laluna PUE' moliu polaluitami.
Agáíaná mekune'kou, niuli', “Noumbá ri'i hane'i nu'uli'
kipakasusa laluna PUE'?”

Láwi' niuli' node: “Upu-upu tauna to mobábehi to kadake
napokana PUE' hai maro'ahe' i peitáNa.” Hai mekune'
wopakou, “Tumbá ripa'i Pue' Ala to rauli' manótó
pobutusiNa?”^h

3

¹ PUE' To Makuasa' mongkórá', Nauli', “Nipehádingi! Ina
Kuhuo' huo'áNgku' bona mopatimama ráráNgku'.ⁱ Mewali'
hangka'-hangka' Pue' to nipeli' ina hawe' mi'i i támbiNa.
Huo'áNgku' to nipepegia' iti ina hawe' hai mopahawe'
podándiNgku'.”^j

² Agáíaná heáná to nabuku mantaha i alo kahawe'Na? Hai
heáná to nabuku meángká' i lindo'Na ane Ia mopatongawa'
wátáNa. Láwi' Ia nodo api to napake' tauna mampopengkila'
tambaga, hai nodo sabu' to napake' topobaho'i.^{k 3} Ia ina hawe'

^h**2:17** Pue' Ala mohániki' pekune'ra' iti i Maleaki 3:5.

ⁱ**3:1** *huo'áNgku' bona mopatimama ráráNgku'*: Ia mi'i Iohane
Toperiu. Básá Matiu 11:10; Marakusi 1:2; Lukasi 1:76; 7:27. Básá
wo'o to teuki' i wói' Maleaki 4:5.

^j**3:1** *Huo'áNgku' to nipepegia' iti...*: Ia mi'i Iesu, Datu Topehómpó'.

^k**3:2** *api... sabu'...Básá* Iesaia 1:25; Ioeli 2:11; Sakaria 13:8-9;
Pampetude'á 6:17.

mepáresá', nodo tauna to mampopengkila' perá', hai Ia ina mopamagasa' pemule'ána Lewi, iamohe' tadulako menómbá, nodo buláwá hai perá', bona mewali'he' tauna to mohuhu' popenómbá to napokana PUE'. ⁴ Mewali' popenómbára' toIudá hai to i Ierusale ina mopagóe' laluna PUE' nodo to mewali' mi'i hangkoia.

⁵ PUE' To Makuasa' mongkórá', Nauli', “Ina polo'A' hawe' mobutusi kárá-kárámi, hai ina mewali'A' sabi' moewa' topedoti, topebuálósi, sabi' dongko', hai tauna to mampopeahiahi'he' tauna ntáni'na nodo to mobagiu'he' topobágó', tobemba', to ilu mpasoso, hai tohawe'. Hai ina mewali'A' wo'o sabi' kana i upu-upu tauna to ti'ara'A' mobilá'.”

Mobasa Maleaki 2:17-3:5

Catatan

Wáti'na ka-1 hawe' ka-3 mohániki pesala'ira' tauna i 2:7.

Pekune'

1. Ara bahangapa pándiri' to rapake' kana i pehukuna Pue' Ala. Apa aha?
2. Moapa ri'i hane'i pehukuNa rapándiri' no'ono'?
3. Ara roduá huo'ána Pue' Ala. Heánáhe' to ratunggái iti (3:1)?
4. Apa to rabábehi toSáráeli' to ti'ara hintoto' i peitána Pue' Ala?

To hangaa-ngaa tabábehi

Apa to paraluu takábáhá i lalu katue'ta' de'e?
Apa to paraluu ta'ala i lalu katue'ta'?

Mobásá

1 Tesalonika 3:12,13
I Iohane 3:2,3

Roma 8:29,30
1 Timotiu 5:22
Yakobu 4:8
1 Peturu' 1:2.

Popenómbá hanggálá' hampulo'

⁶ PUE' To Makuasa' mongkórá', Nauli', "Kódó' mi'i PUE', ti'ara'A' mambáli', ono' mi'i hane'i kómu toSáráeli' pemule'ána Iako, ti'arakou Kupatuna. ⁷ Mantepu'u hangko i toiorumihe', ti'arakou mampeulá'i áturáNgku', hai ti'ara nipailalu. Mewali' hangaa-ngaa mesule'kou i Kódó', hai ina mesule'A' wo'o i kómu.

Agáiáná nipekune', 'Apa to hangaa-ngaa kibábehi bona mesule'angkai' i Hio?'

⁸ De'e-de'e mekune'A' i kómu: Maro'a pa'i tauna moákálángi Pue' Ala? Bate'na ti'ara maro'a.

Agáiáná niákálángira'A' hai mekune'kou, 'Noumbá ri'i hane'i Nu'uli' kiákálángiKo'?

Mewali' Kuhánikikou: Kana i popenómbá hanggálá' hampulo' hai popenómbá to ntáni'na to nihuhu'á'A'. ⁹ Upu-upukou toSáráeli' moákálángiA', ono' mi'i hane'i ina molámbi'kou pehuku.

¹⁰ Mewali' upu-upu popenómbá to hanggálá' hampulo' iti hangaa-ngaa niánti hai niwoli i lalu lintu' pamboliá pande' i támbiNgku',¹ bona gáná pande'ra' tadulako menómbá iono'. Ni'ita rái haduduámi apa to ina Kubábehi. Ina Kubungkáhiákou upu-upu baba' langi' hai ina Kupowe'ikou pewátí' to handa'

¹**3:10** *lintu' pamboliá pande' i támbiNgku'*: Popenómbá to rahuhu' toSáráeli' tempó ono' ia mi'i hanggálá' hangko i wua' powiá'ra', tepasua' bailo', lana saitua hai wua'ngkau.

ntepu'u.^{m 11-12} Ti'arahe' ina Kupatodáhi katupee' moande' tuda'-tuda'mi, hai anggoro' to nituda' i pádá ti'ara ina maráná' hangko ti'ara mani mangka. Ono' mi'i hane'i ina rauli' tauna, maro'a katue'mi, láwi' tampo'mi de'e maro'a rakatoro'i.” Ene' mi'i ngkórá'na PUE' To Makuasa'.

Mobasa sura Maleaki 3:6-12

☞ Pekune'

1. Apa wo'o to rabábehi tauna to ti'ara hintoto' hai peunde'ána Pue' Ala. Ara bahangapa páká'na.

☞ To paraluu tabábehi

Apa to paraluu nubábehi?

📖 Mobásá

Paturo' 3:9,10

Matiu 6:30-33

Matiu 16:25

Lukasi 6:38

Tauna to tetida' i Pue' Ala ina molámbi'he' háwángina

¹³ PUE' mongkórá', Nauli', “Makasara' ntepu'u polaluitami i Kódó'.

Agáíáná mekune'kou, niuli', ‘Noumbá ri'i hane'i Nu'uli' makasara'angkai'?’ ¹⁴ Láwi' niuli', ‘Mbero-mbero peke' menómbá i Pue' Ala. Apa mi'i pobundu'ána mampeulá'ike' áturáNa? Hai apa wo'o pobundu'ána mopatongawa'ke' kapenoso'ta' i PUE' To Makuasa'?’ ¹⁵ Taitanto haduduánta', tauna to mampepemahile, maro'a katue'ra'. Tauna to kadake,

^m**3:10** Básá Áturá Menómbá 27:30; Poimba' 18:21-24; Pohuleki 12:6; 14:22-29; Nehemia 13:12.

ti'ara peá mantámbái kamaro'ana katue'ra', agáíaná kehapi' mampehuká'he' kasabara'na Pue' Ala, bate'ra' peá ti'ara molámbi' pehuku.' ”

¹⁶ Agáíaná tauna to mengkoru' i PUE', molaluitahe' hadua hai hadua. PUE' mohádi hai mopailalu apa to rauli' iti. Bábehiára' tauna to mengkoru' i PUE' hai mobilá' hanga'Na rauki' i hambua' sura i lindo'na PUE' bona rabuhinao oa'.ⁿ

¹⁷ PUE' To Makuasa' mongkórá' wopi'i, Nauli', “I alo to Kupakanótó mi'i, hira iti ina mewali'he' taunáNgku' to Kupoka'ahi', nodo hadua uma' to mampoka'ahi' áná'na to mengkoru' i hia. ¹⁸ Tempó iti, kómu taunáNgku' ina moita wopakou kati'árána hibali katue'ra' tauna to manótó hai tauna to kadake. Ina ni'ita wo'o kati'árána hibali tauna to menómbá i Kódó' hai tauna to ti'ara menómbá i Kódó'.”

Mobasa sura Maleaki 3:13-18

☞ Pekune'

1. Apa to rapekiri tauna to mopamasusa laluna Pue' Ala?
2. Moapa ri'i hane'i ti'ara raunde' menosó'?
3. Ara rompáká' tauna. Noubáhe'?
4. Apa to ina tongawa' i kahópó'ána duniá'?

To hangaa-ngaa tabábehi

Noubáko'? Tauna to tue' ti'ara mampekiri Pue' Ala ba tauna to mobila' hai mengkoru'ko' i Hia?

Mobásá

2 Tesalonika 1:6-10

1 Iohane 2:28

ⁿ**3:16** Básá Danieli 7:10.

4

Alona Pue'

¹ PUE' To Makuasa' mongkórá', Nauli', "Ina hawe' alo pehuku nodo api to lolaa'. Upu-upu tauna to mampepemahile hai kadake bábehiára', ina nodohe' deami. I alo iti, ina raintuhe' upu-upu hai ti'ara ina ara to mentárá, nodo kau to raintu pumpu hawe'-hawe' i kálándána. ² Agáíaná kómu to mengkoru'kou i Kódó', kuasa'Ku' mohómpókikou ina mesupa' nodo alo, hai pewangka'na mopa'ara ro'a ngkatue'.^o Kómu ina tekábáhákou hai góe'kou, nodokou áná' gapi' to mentimbo'-ntimbo' láwi' rapopesuwu' hangko i gimpu. ³ I alo to Kupakanótó iti, kómu ina monangikou tauna to kadake bábehiára', hane'i ina nipangka-pangkahe' nodo awu." Ene' mi'i ngkórá'na PUE' To Makuasa'.

⁴ "Hangaa-ngaa nibuhinao paturu', áturá hai párentá to Kupewe'i i Musa hangkoia i bulu' Sinai,^p bona kómu toSaráeli' mampeulá'ikou upu-upuna iti.

⁵ Nipehádingi! Hangko ti'ara mani hawe' alo to tepakanótó mi'i hai meriringku'i iti, ina Kuhuo' nabi' Eliá^q lao i kómu. ⁶ Ia ina mepaturu' hai mopahintuwu' hule' uma'-uma' hai áná'ra', no'ono'he' wo'o ánángkói' hai umára', bona ti'ara'A' ina mai mopatuna tampo'mi."

^o4:2 Básá Lukasi 1:76-79.

^p4:4 bulu' Sinai: Rauli' wo'o bulu' Horeb.

^q4:5 nabi' Eliá: To natunggái ia mi'i Iohane Toperiu. Básá Matiu 11:13-14; 17:10-13; Marakusi 9:11-13; Lukasi 1:17. Hai nabi' Eliá ina mesule' wopi'i hangko ti'ara mani kahawe'na hule' Pue' Iesu to karongkánina. Básá Matiu 17:11; Pampetude'á 11:3.

Mobasa sura Maleaki 4:1-6

Catatan

Ara bahangapa páká'na paturo'na Musa to ti'ara pi'i tapeulá'i, ia mi'i kana i áturá menómbá hai popenómbá, no'ono' wo'o áturá kana i pande'. Agáíaná áturá-áthurá kana i rará ngkatue' hai pohintuwu'ta' hai tauna paraluu mani tapeulá'i. Ara wo'o áthurá-áthurá kana i pobonde hai hándá' páká'na ntáni'na.

Pekune'

1. Moapa ri'i hane'i pehukuna Pue' Ala rapándiri' nodo apa to lolaa'?
2. Noumbá tauna to mengkoru' i Pue' Ala?
3. Apa to ina mewali' i tauna to kadake?
4. Heáná to ina monangihe'?
5. Heáná to ratunggái hai "Nabi' Eliá"? Básá to teuki' i wói'.

To hangaa-ngaa tabábehi

Aramoko' timama ane hawe' mi'i tempóna Pue' Iesu mai hule'?

Mobásá

- 1 Iohane 3:2
Pampetude'á 6:15-17

